

**Procedury reagowania
w sytuacjach kryzysowych
w Szkole Podstawowej w
Kończewicach**

WYKAZ PROCEDUR :

- 1) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku nieobecności, spóźnień, zwolnień, nierealizowania obowiązku szkolnego przez ucznia
- 2) Procedura postępowania nauczyciela, gdy podejrzewa, że na terenie szkoły jest uczeń znajdujący się pod wpływem narkotyków lub dopalaczy
- 3) Procedura postępowania nauczyciela, gdy znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk
- 4) Procedura postępowania nauczyciela, gdy podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk
- 5) Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu.
- 6) Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie alkohol.
- 7) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku palenia lub posiadania papierosów przez ucznia.
- 8) Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia naruszenia przez ucznia godności nauczyciela lub innego pracownika szkoły.
- 9) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia
- 10) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku dewastacji mienia szkolnego oraz działania na szkodę drugiej osoby
- 11) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku fałszowania dokumentacji szkolnej
- 12) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku kradzieży, wyłudzenia pieniędzy lub wartościowych przedmiotów
- 13) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela)
- 14) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku używania w trakcie lekcji telefonu komórkowego, odtwarzacza MP3 itp.
- 15) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku zbiorowej ucieczki z lekcji
- 16) Procedura postępowania w sytuacji powzięcia podejrzenia o stosowaniu przemocy w rodzinie ucznia
- 17) Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych

- 18) **Procedura postępowania w sytuacji zagrożenia demoralizacją ucznia.**
- 19) **Procedura postępowania w stosunku do rodziców przychodzących do szkoły po odbiór dzieci w stanie nietrzeźwości.**
- 20) Procedura postępowania w sytuacji braku opieki nad uczniem.
- 21) Procedura postępowania w sytuacji zauważenia osoby obcej na terenie szkoły
- 22) Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia spraw spornych i konfliktów
- 23) Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku w szkole
- 24) Procedura postępowania w sytuacji ciąży nieletniej uczennicy
- 25) Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia zjawiska cyberprzemocy
- 26) Procedura postępowania w sytuacji niepowodzeń szkolnych ucznia
- 27) Samowolne opuszczenie przez ucznia zajęć lub szkoły
- 28) Procedura postępowania w przypadku zagrożenia terrorystycznego:
- 29) Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów.
- 30) Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego.
- 31) Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzonej przesyłki.
- 32) Procedura postępowania w przypadku bójki w szkole.

Podstawy prawne stosowanych procedur:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
4. Rozporządzenia MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem
5. Kodeks postępowania karnego
6. Kodeks Rodzinny
7. Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

8. Rozporządzenie MENiS z dnia 7 września 2004 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

Cele:

1. Wyznaczenie jasnych i czytelnych reguł postępowania w sytuacjach kryzysowych
2. Promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania
3. Socjalizacja uczniów
4. Zwiększenie wychowawczej roli szkoły
5. Wypracowanie jednolitych metod współpracy między rodzicami i szkołą

Uzasadnienie wdrożenia procedur w szkole:

1. Promowanie postaw pomagających zachować bezpieczeństwo, ład i porządek na terenie szkoły
2. Wypracowanie i wprowadzenie w życie jednolitych procedur działania, eliminujących czynnik przypadkowości i dowolności w interpretowaniu przepisów prawnych.

1) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku nieobecności, spóźnień, zwolnień, nierealizowania obowiązku szkolnego przez ucznia

1. Realizację obowiązku szkolnego kontroluje Dyrektor szkoły. Nałożone przez niego zadania w tym zakresie wykonują wychowawcy klas.
2. Zasady usprawiedliwiania nieobecności uczniów określa § 9 Statutu Szkoły
3. W przypadku długotrwałej lub powtarzającej się nieusprawiedliwionej absencji ucznia, wychowawca samodzielnie lub we współpracy z dyrektorem szkoły podejmuje kroki, by skontaktować się z rodzicami. Wspólnie z uczniem i jego rodzicami ustalają przyczyny nieobecności i możliwości postępowania w celu mobilizacji ucznia do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne. Uczeń i rodzice otrzymują propozycje pomocy ze strony szkoły. Efektem spotkania może być podpisanie kontraktu.
4. W sytuacji braku efektów działań bądź niemożności skontaktowania się z rodzicami, czy ich niechęci do podjęcia współpracy, wychowawcy klas przekazują dyrektorowi

szkoły wykaz uczniów, których nieobecności przekroczyły 20 godzin nieusprawiedliwionych w miesiącu. Do rodziców tych uczniów Dyrektor szkoły kieruje wezwanie do realizacji obowiązku szkolnego.

5. Przy braku efektów podjętych działań i trwającej nieobecności ucznia, Dyrektor szkoły kieruje prośbę o wgląd w sytuację rodziny i interwencję do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej lub Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rodzinnego.
6. Informacje o niezrealizowaniu obowiązku szkolnego i podjętych przez szkołę krokach, Dyrektor szkoły kieruje także do organu prowadzącego w celu ukarania grzywną rodziców ucznia.

2) Procedura postępowania nauczyciela, gdy podejrzewa, że na terenie szkoły jest uczeń znajdujący się pod wpływem narkotyków lub dopalaczy

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę i dyrektora szkoły.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie. Uczeń nie może pozostawać bez opieki – powinna zająć się nim pielęgniarka lub osoba przeszkolona w udzielaniu pierwszej pomocy.
3. Udziela pomocy medycznej, w razie potrzeby wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia.
4. Zawiadamia o fakcie rodziców lub opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły (osoba sprawująca opiekę, wychowawca lub pedagog).
5. Dyrektor szkoły powiadamia policję.
6. Uczeń zostaje ukarany naganą dyrektora.
7. Dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny o pogłębiającej się demoralizacji ucznia, jeżeli incydent się powtarza, a deklarowana współpraca rodziców nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

3) Procedura postępowania nauczyciela, gdy znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk

1. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który powiadamia policję.

2. Zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniu do czasu przyjazdu policji.
3. Wszelkie substancje rozlane lub rozsypane należy odgrodzić i zabezpieczyć przed rozniesieniem, np. na podszwach obuwia.
4. Czeka na przyjazd policji i nie podejmuje żadnych działań związanych z próbą dostarczenia zabezpieczonej substancji na najbliższy posterunek, pamiętając, że zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii „Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.
5. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

4) Procedura postępowania nauczyciela, gdy podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki

1. Odizolowuje ucznia poprzez umieszczenie go w oddzielnym pomieszczeniu. Nauczyciel powinien dołożyć wszelkich starań, aby uczeń nie mógł pozbyć się substancji.
2. Powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
3. Dyrektor szkoły powiadamia policję.
4. W obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) żąda okazania zawartości kieszeni i plecaka oraz ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją i jej wydania. W celu wprowadzenia atmosfery współpracy, o obecność można poprosić wychowawcę lub nauczyciela, do którego uczeń ma zaufanie. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani teczki ucznia.
6. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, należy ją zabezpieczyć i czekać na przyjazd policji. Nie podejmuje żadnych działań związanych z dostarczeniem zabezpieczonej substancji na najbliższy posterunek, pamiętając, że zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii „Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.
5. Jeżeli uczeń odmawia współpracy, należy wezwać policję, które dokona przeszukania.

6. Wyznaczona przez dyrektora osoba próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję.
7. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
8. Nauczyciel, wychowawca lub pedagog niezwłocznie powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców lub opiekunów ucznia.

W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń handluje narkotykami lub dopalaczami, powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
2. Dyrektor szkoły powiadamia policję.

5) Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i dyrektora szkoły.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie. Uczeń nie może pozostawać bez opieki – powinna zająć się nim pielęgniarka lub osoba przeszkolona w udzielaniu pierwszej pomocy.
3. W sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia wzywa pogotowie ratunkowe.
4. Zawiadamia o fakcie rodziców lub opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły (osoba sprawująca opiekę, wychowawca lub pedagog).
5. Dyrektor szkoły powiadamia policję.
6. Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami i uczniem w obecności pedagoga szkolnego. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje o możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy pedagogiczno-psychologicznej dotyczącej uzależnień.
7. Uczeń zostaje ukarany naganą dyrektora za rażące naruszenie Statutu Szkoły.
8. W sytuacji powtórzenia incydentu, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny o pogłębiającej się demoralizacji ucznia.

6) Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie alkohol

1. Odizolowuje ucznia poprzez umieszczenie go w oddzielnym pomieszczeniu.
2. Powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
3. Dyrektor szkoły powiadamia policję.
4. W obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) żąda okazania zawartości kieszeni i plecaka oraz ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją i jej wydania. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani plecaka ucznia.
5. Poinformowanie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wezwanie ich do szkoły.
6. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor szkoły po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest przekazać ją policji.
7. Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami i uczniem w obecności pedagoga szkolnego. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
8. Uczeń zostaje ukarany naganą dyrektora.

7) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku palenia lub posiadania papierosów przez ucznia

Wobec ucznia, który pali papierosy, podejmowane są następujące kroki:

1. Informowani są rodzice ucznia
2. Wychowawca wspólnie z rodzicami prowadzi działania indywidualne mające na celu zmianę postawy ucznia,
3. Uczeń otrzymuje wyraźną informację o szkodliwości i skutkach palenia,
4. Uczeń otrzymuje karę regulaminową

8) Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia naruszenia przez ucznia godności nauczyciela lub innego pracownika szkoły

Za naruszenie godności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły uznajemy:

- *Lekceważące i obraźliwe zachowanie wobec nich wyrażone w słowach lub gestach*

- *Prowokacje pod adresem w/w osób wyrażone w słowach lub gestach*
- *Nagrywanie lub fotografowanie w/w osób bez ich wiedzy i zgody*
- *Naruszenie ich prywatności i własności prywatnej*
- *Użycie wobec nich przemocy fizycznej i psychicznej*
- *Naruszenie ich nietykalności osobistej*

1. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń naruszył godność nauczyciela lub innego pracownika szkoły, nauczyciel lub inny pracownik ma **obowiązek niezwłocznego zgłoszenia powyższego faktu do dyrektora szkoły.**
2. Powiadomienie i wezwanie do szkoły rodziców (opiekunów ucznia).
3. Poinformowanie policji przez dyrektora szkoły.
4. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicem w obecności pedagoga szkolnego.
5. Uczeń zostaje ukarany naganą dyrektora za naruszenie godności nauczyciela w trakcie wykonywania przez niego czynności służbowych..
6. W przypadku, kiedy zastosowane działania nie przynoszą efektu, szkoła kieruje wniosek do Kuratora Oświaty o karne przeniesienie ucznia do innego gimnazjum zgodnie z obowiązującymi przepisami.

9) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia

1. Szkolne postępowanie wszczynane jest w sytuacji występowania agresji i przemocy na terenie szkoły.
2. Sytuacje, w których należy podjąć postępowanie dotyczą:
 - zniszczenia i zawłaszczenia mienia prywatnego i szkolnego (w tym także oszustwa i wyłudzenia)
 - naruszenie nietykalności fizycznej
 - naruszenie godności osobistej innych osób (wulgaryzmy, przemoc psychiczna)
3. Osoby, do których uczeń może zgłosić fakt wystąpienia sytuacji agresji to wszyscy pracownicy szkoły. Ich obowiązkiem jest podjęcie natychmiastowych działań w celu przerwania agresji:
 - upomnienie słowne
 - rozdzielenie uczestników zdarzenia
 - odizolowanie ucznia zachowującego się agresywnie

- w razie potrzeby wezwanie pomocy (innego nauczyciela, pracownika szkoły, pielęgniarkę)
- udzielenie pomocy

4. Postępowanie wyjaśniające prowadzone jest przez wychowawcę lub dyrektora szkoły. O udziale uczniów w zajściu, uzyskanych wyjaśnieniach i podjętych przez szkołę krokach w możliwie najkrótszym czasie informowani są rodzice. Szczególną opieką wychowawcy klasy otoczona zostaje ofiara zajścia. Otrzymuje wsparcie pedagogiczne, a także informacje o możliwościach dochodzenia praw. Sprawca zajścia ma możliwość wyjaśnienia powodów swego zachowania i podjęcia działań w celu zakończenia sytuacji. Ma prawo do uzyskania pełnej informacji dotyczącej jego sytuacji. Jego pośrednikami mogą być: wychowawca klasy, opiekun samorządu uczniowskiego. Z zaistniałej sytuacji sporządza się arkusz sytuacji konfliktowej stanowiący załącznik do programu wychowawczego szkoły.

5. Wychowawca klasy planuje i przeprowadza działania mające na celu zmianę sposobu zachowania ucznia na akceptowane społecznie.

6. W sytuacji aktów powtarzającej się agresji lub czynów rozmyślnych, ze szczególną brutalnością szkoła zwraca się z prośbą o interwencję do Policji, Sadu Rejonowego.

7. Szkoła bierze udział w wyjaśnianiu spraw z udziałem uczniów, dziejących się poza terenem szkoły, po otrzymaniu prośby uczniów lub rodziców o pomoc.

10) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku dewastacji mienia szkolnego oraz działania na szkodę drugiej osoby

1. Ustalenie sprawcy przez nauczyciela lub innego pracownika szkoły.
2. Poinformowanie wychowawcy, w szczególnych przypadkach pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.

W przypadkach umyślnego zniszczenia mienia szkolnego lub mienia innej osoby, rodzice ucznia zobowiązani są do pokrycia kosztów tej szkody. W przypadku, gdy wartość zniszczenia przekracza 50 PLN / lub kwoty zgodnej z aktualnym stanem prawnym/ a rodzice nie chcą pokryć szkody, sprawa obligatoryjnie jest zgłaszana do Komendy Policji.

3. O sposobie naprawienia zniszczonego mienia szkolnego decyduje dyrektor szkoły.

4. W szczególnych przypadkach wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicem i uczniem w obecności pedagoga szkolnego. Zobowiązuje rodzica do szczególnego nadzoru nad dzieckiem, poprzez spisanie kontraktu.
5. W zależności od sytuacji uczeń zostaje ukarany zgodnie z Regulaminem Nagród i Kar
 - naganą wychowawcy
 - upomnieniem dyrektora
 - naganą dyrektora
6. W sytuacji, kiedy zastosowane wobec ucznia środki okazują się nieskuteczne, dyrektor szkoły występuje do Sądu Rodzinnego o wszczęcie postępowania przeciwko demoralizacji.

11) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku fałszowania dokumentacji

- *Dokonywanie wpisów w dziennikach lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności)*
 - *Fałszowanie usprawiedliwień, zwolnień, deklaracji zgody rodziców itp.*
 - *Podkładanie prac pisemnych innych uczniów jako własnych*
 - *Plagiat*
1. Poinformowanie wychowawcy klasy.
 2. Ustalenie sprawcy fałszerstwa przez wychowawcę lub dyrektora.
 3. Wezwanie do szkoły rodziców ucznia i powiadomienie ich o zaistniałej sytuacji. Wychowawca klasy spisuje kontrakt z rodzicem (opiekunem prawnym) i obejmuje ucznia szczególnym nadzorem.
 4. Uczeń, który dopuścił się fałszerstwa dokumentacji szkolnej, zostaje ukarany zgodnie z Regulaminem Nagród i Kar upomnieniem/naganą dyrektora szkoły.
 5. W sytuacji powtórzenia incydentu dyrektor szkoły występuje do sądu Rodzinnego o wszczęcie postępowania przeciwko demoralizacji.

12) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku kradzieży, wyludzania pieniędzy lub wartościowych przedmiotów

1. Natychmiastowe poinformowanie wychowawcy klasy i dyrektora szkoły.
2. Ustalenie personaliów uczestników zdarzeń (sprawcy, poszkodowanego i świadków zdarzenia). W szczególnych przypadkach zabezpieczenie materiałów, mogących być pomocnymi w wyjaśnieniu sprawy.
3. Wezwanie rodziców ucznia, którego dotyczy zdarzenie oraz w szczególnych przypadkach policji.
4. Wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodzica (opiekuna prawnego) i dyrektora.
5. Uczeń zostaje ukarany poprzez udzielenie nagany dyrektora.
6. W szczególnych przypadkach dyrektor szkoły występuje do sądu Rodzinnego o wszczęcie postępowania przeciwko demoralizacji.

13) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji (głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela)

1. Upomnienie słowne.
2. W sytuacji braku poprawy zachowania, nauczyciel wpisuje danemu uczniowi uwagę do dziennika.
3. Poinformowanie wychowawcy klasy o zaistniałej w czasie lekcji sytuacji.
4. Rozmowa wychowawcy z uczniem.
5. Jeżeli zachowanie ucznia nie ulegnie poprawie wychowawca podejmuje następujące działania:
 - poinformowanie rodziców ucznia
 - rozmowa wychowawcy z rodzicem, zobowiązanie rodzica do szczególnego nadzoru nad dzieckiem (np. spisanie kontraktu)
 - udzielenie nagany wychowawcy
 - udzielenie nagany dyrektora

14) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku używania w trakcie lekcji telefonu komórkowego, odtwarzacza MP3 itp.

1. Zgodnie ze Statutem w szkole obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych (z wyłączeniem osób mających pisemną zgodę dyrektora szkoły).
2. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za przyniesione do szkoły przez ucznia wartościowe przedmioty np. telefon komórkowy, odtwarzacze MP3 itp.
3. W czasie lekcji obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych, odtwarzaczy MP3 itp. W/w sprzęt musi być wyłączony i schowany.
4. W przypadku posiadania (w miejscu widocznym) lub używania w/w sprzętu uczeń jest zobowiązany do wyłączenia go i oddania nauczycielowi. Nauczyciel przekazuje sprzęt dyrektorowi.
5. Nauczyciel informuje rodzica o zaistniałej sytuacji. Rodzic odbiera sprzęt od dyrektora.

15) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku zbiorowej ucieczki z lekcji

1. Adnotacja w dzienniku (temat niezrealizowany, klasa nieobecna). Uczniowie są zobowiązani do samodzielnego uzupełnienia niezrealizowanego tematu.
2. Nauczyciel powiadamia o ucieczce klasy wychowawcę i dyrektora szkoły.
3. Nieobecność pozostaje nieusprawiedliwiona i ma wpływ na ocenę zachowania.
4. Klasa zostaje ukarana zakazem udziału w imprezach szkolnych (dyskoteki, wyjścia do kina, ogniska, wycieczki) w danym semestrze.

16) Procedura postępowania w sytuacji powzięcia podejrzenia o stosowaniu przemocy w rodzinie ucznia

1. Dyrektor realizując zadania wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, wyznacza na terenie szkoły osobę koordynującą działania w tym zakresie – Mariola Gęsiarz
2. Każdy pracownik szkoły jest zobowiązany do zgłoszenia wychowawcy klasy lub bezpośrednio wskazanej przez dyrektora szkoły osobie, podejrzenia dotyczącego stosowania przemocy w rodzinie ucznia – przy zgłoszeniu należy sporządzić notatkę służbową (załącznik numer 1).
3. Do podstawowych zadań szkoły w ramach procedury należy:
 - a) diagnoza sytuacji i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności dzieci;

- b) zapewnienie i zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia w/w osoby;
 - c) udzielenie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia w rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
4. Osoba wyznaczona przez dyrektora przeprowadza z dzieckiem rozmowę wyjaśniającą i sporządza notatkę z rozmowy.
 5. Rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających bezpieczeństwo.
 6. Następnie, wzywa się na rozmowę wyjaśniającą rodzica, opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego lub najbliższą dziecku osobę, nie podejrzewaną o przemoc, w celu wyjaśnienia sytuacji.
 7. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka, są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej (w rozumieniu art. 115§11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny – zwanej dalej „osoba najbliższą”);
 8. Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie przez osobę wskazaną przez dyrektora szkoły w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie (formularz „Niebieska Karta” – A);
 9. W przypadku braku możliwości wypełnienia formularz „Niebieska Karta” – A, z uwagi na nieobecność osoby, co której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, stan jej zdrowia lub ze względu na zagrożenie jej życia lub zdrowia, wypełnienie formularz „Niebieska Karta – A” następuje niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z tą osobą lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego wypełnienie.
 10. W przypadku, gdy nawiązanie bezpośredniego kontaktu z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest niewykonalne, wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” następuje bez udziału tej osoby.

11. Wszczynając procedurę, należy podjąć współpracę MOPS, policją w celu zapewnieniu bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
12. Po wypełnieniu formularz „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”. Jeżeli osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest dziecko, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, które zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.
13. Formularz „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.
14. Przekazanie wypełnionego formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury.
15. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” pozostawia się u wszczynającego procedurę.
16. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji dyrektora szkoły.
17. Jeżeli w trakcie działań podejmowanych w ramach procedury, zachodzi podejrzenie, że osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie, wypełnia się formularz „Niebieska Karta – A” w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia i przekazuje dyrektorowi.

ARKUSZ INFORMACYJNY DOTYCZĄCY UCZNIĄ
– W ZWIĄZKU Z PODEJRZENIEM LUB ZGŁOSZENIEM PRZEMOCY W
RODZINIE

Imię i nazwisko ucznia

klasa.....

Szkoła

.....

Data

wypełnienia

formularza

(należy podkreślić wybrane informacje)

1. Opis wyglądu ucznia:

a) zaniedbania w zakresie higieny osobistej

b) zadrapania

.....

c) zasinienia

.....

d) oparzenia

.....

e) złamania

.....

f) zranienia

.....

g) zwichnięcia

.....

h) inne urazy lub uwagi dotyczące wyglądu (jakie?)

.....

.....

.....

2. Zachowanie ucznia:

a) niepokój, pobudzenie

b) wycofanie, zamknięcie w sobie, „dziwny spokój”

c) agresywność

d) płacz

e) inne (jakie?)

.....

.....

.....

3. Posiadane informacje dotyczące form krzywdzenia ucznia:

a) przemoc fizyczna

b) przemoc psychiczna

c) zaniedbanie

d) inne

(jakie?)

.....
e) brak informacji na ten temat

4. **Źródło**

informacji:

.....
.....
.....

5. **Inne informacje istotne w rozpoznawaniu sytuacji ucznia:**

.....
.....

.....
Czytelny podpis osoby wypełniającej arkusz

17) Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych

1. *O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:*

- mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei
- mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych
- pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów
- unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie
- zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność
- przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań
- przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu
- przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.

- podejmowanie w przeszłości prób samobójczych
- fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo

Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia, wychowawca, pedagog i psycholog szkolny podejmują odpowiednie działania interwencyjne:

- jednoznacznie ustalają , które z w/w przesłanek występują u danego ucznia
 - przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu wstępnego ustalenia przyczyn, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu ucznia
 - przekazują informację o zagrożeniu rodzicom i dyrektorowi szkoły
 - ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, proponują pomoc psychoterapeutyczną na terenie szkoły lub poza nią
2. *Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych):*

po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog szkolny oraz dyrektor szkoły podejmują następujące działania:

- ❖ nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce
- ❖ informują o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców
- ❖ przekazują dziecko pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia odpowiednim instytucjom (np. policji)

3. *Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą:*

po powzięciu informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą dyrektor szkoły, wychowawca, pedagog szkolny podejmują następujące działania:

- jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole, wychowawca (nauczyciel, pracownik) powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, a ten rodzica/opiekuna prawnego
- wzywają pogotowie ratunkowe
- dyrektor szkoły, pedagog szkolny oraz wychowawca dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z uczniem i rodzicami oraz przekazują informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły, pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- o próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli
- pedagog planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą
- w przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji
- pedagog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły

4. *Jeśli zaistnieje realne zagrożenie próby samobójczej ucznia, należy podjąć następujące czynności:*

- ✓ jednoznacznie określić rodzaj zdarzenia,
- ✓ nie pozostawiać ucznia znajdującego się w kryzysie samego i próbować przeprowadzić go w bezpieczne, ustronne miejsce,
- ✓ zebrać wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia,
- ✓ w razie konieczności wezwać pomoc – pogotowie ratunkowe, policję, straż miejską i w czasie tej interwencji zadbać, by przebiegała ona spokojnie i dyskretnie,

- ✓ ocenić ryzyko dalszego zagrożenia (możliwe, że konieczna będzie hospitalizacja dziecka),
- ✓ zawiadomić o zdarzeniu dyrekcję szkoły, wychowawcę dziecka oraz rodziców,
- ✓ chronić ucznia oraz inne osoby przed dodatkową traumą, związaną np. z kontaktem z mediami

Uczeń, który podjął próbę samobójczą bezwzględnie powinien otrzymać konsultację psychiatryczną. Jeśli uczeń wróci do szkoły, należy w trakcie pierwszych z nim kontaktów pamiętać o daniu mu wsparcia, akceptacji, okazaniu zrozumienia. Należy uznać próbę samobójczą za fakt historyczny, aby utrzymać dystans do tego, co się stało, skoncentrować na głównych problemach ucznia i jeśli to możliwe pozytywnie je przeformułować, wskazać różne systemy oparcia.

18) Procedura postępowania w sytuacji zagrożenie demoralizacją ucznia

1. Wobec uczniów, u których zauważa się przejawy demoralizacji społecznej w postaci m.in.:

- używania i propagowania wulgaryzmów, słów i obrazów obrażających godność innych,
- używania lub rozprowadzania substancji psychoaktywnych, alkoholu, papierosów,
- wagarów,
- udziału w kradzieżach i zniszczeniach na terenie szkoły,
- powtarzających się zachowań agresywnych,
- prowokowania powstawania sytuacji konfliktowych,
- przyniesienia na teren szkoły substancji i przedmiotów zagrażającej życiu lub zdrowiu innych uczniów,

Wychowawca klasy we współpracy z dyrektorem szkoły planuje wspólnie z rodzicami ucznia działania mające na celu zmianę jego postawy. Działania te mogą mieć formę:

- indywidualnych rozmów z uczniem
- rozmów z uczniem w obecności rodzica
- podpisania kontraktu przewidującego pożądany typ zachowań ucznia, ofertę pomocy szkolnej, formy pomocy i kontroli ze strony rodziców oraz konsekwencje w razie powtarzania zachowań niepożądanych
- udziału w zajęciach terapeutycznych – indywidualnych lub grupowych zmiany klasy na

równorzędną, za zgodą Dyrektora szkoły.

2. W przypadku braku pożądaných zmian zachowania ucznia, Dyrektor szkoły zwraca się prośbą do instytucji wspierających działania wychowawcze szkoły tj:

- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich,
- Komendy Miejskiej Policji
- i innych w zależności od potrzeb

19) Procedura postępowania w stosunku do rodziców przychodzących do szkoły po odbiór dzieci w stanie nietrzeźwości

1. W przypadku stwierdzenia u rodzica, przychodzącego do szkoły po odbiór ucznia, stanu nietrzeźwości, uniemożliwiającego sprawowanie właściwej roli opiekuńczej w drodze ze szkoły do domu, należy powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły.

2. Nakazać osobie nietrzeźwej opuścić teren szkoły,

3. Wezwać do szkoły drugiego rodzica lub innego opiekuna dziecka,

4. Jeżeli wezwanie innego opiekuna jest niemożliwe, a nietrzeźwy rodzic odmawia opuszczenia szkoły i żąda wydania dziecka, twierdząc, że nie jest pod wpływem alkoholu, należy wezwać policję.

5. Nauczyciel zobowiązany jest do sporządzenia notatki na temat zaistniałego zdarzenia i podjętych działań.

20) Procedura postępowania w sytuacji braku opieki nad uczniem

1. Rodzice są zobowiązani do opieki nad swoimi dziećmi.

2. Jeżeli rodzice lub prawni opiekunowie ucznia opuszczają miejsce zamieszkania, powinni poinformować dyrekcję szkoły o osobie, której powierzają pełnienie opieki nad dzieckiem. Informacja powinna mieć formę pisemną i zostać złożona w sekretariacie szkoły.

3. Wychowawca klasy, który otrzymał informację o nieobecności rodziców lub prawnych opiekunów ucznia zobowiązany jest przekazać ją dyrekcji szkoły.

4. Jeżeli szkoła otrzyma informację z różnych źródeł o braku opieki nad dziećmi, zgłasza ten fakt do GOPS w Miłoradzu do Komendy Policji.

21) Procedura postępowania w sytuacji zauważenia osoby obcej na terenie szkoły

1. Postępowanie wobec osób obcych przebywających na terenie szkoły:

- Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji o celu pobytu osoby obcej
- W przypadku, gdy osoba obca kieruje się do nauczyciela przedmiotowego, należy skierować ją w pobliże pokoju nauczycielskiego i poinformować o godzinie rozpoczęcia najbliższej przerwy śródlekcyjnej, w innych wypadkach należy kierować do dyrektora szkoły
- W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły. Przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły.
- niedopuszczalne jest przeprowadzanie przez nauczyciela rozmów z rodzicami w czasie lekcji

22) Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia spraw spornych i konfliktów

1. Sporne sprawy i konflikty na terenie szkoły rozwiązuje się następująco:

- a) konflikt pomiędzy uczniami na terenie klasy, rozstrzyga wychowawca klasy. Pomocą służy mu opiekun SU. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów lub dyrektor szkoły,
- b) konflikt pomiędzy uczniami różnych klas rozstrzyga opiekun SU we współpracy z wychowawcami klas. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów,
- c) konflikt pomiędzy uczniem i nauczycielem – rozstrzyga dyrektor wspólnie z opiekunem SU i wychowawcą ucznia. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice ucznia,
- d) konflikt między nauczycielami – rozstrzyga dyrektor szkoły, a w ostateczności Rada Pedagogiczna,
- e) konflikt między nauczycielem, a dyrektorem rozstrzyga Rada Pedagogiczna, a w konieczności organ nadzorujący ,
- f) konflikt między nauczycielem, a rodzicami ucznia – rozstrzyga dyrektor, a w razie konieczności Rada Pedagogiczna przy czym rodzic ma prawo odwołać się do organu

nadzorującego .

2. Spory rozstrzygane są na polubownym posiedzeniu z udziałem stron, którego posiedzenie dotyczy
3. Termin posiedzenia ustalany jest wspólnie przez zainteresowane strony.
4. Z polubownego posiedzenia sporządzany jest protokół, przechowywany u dyrektora

23) Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku w szkole

W przypadku zaistnienia sytuacji, w której uczeń ulegnie wypadkowi (urazy i uszkodzenia ciała), osoba będąca świadkiem zdarzenia jest zobowiązana do podjęcia następujących działań:

I. Jeśli świadkiem zdarzenia jest pracownik szkoły:

1. Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku niezwłocznie zapewnia Poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.
2. O wypadku zawiadamia niezwłocznie Dyrektora Szkoły.
3. Dyrektor powiadamia rodziców bądź prawnych opiekunów dziecka i Inspektora BHP.
4. W razie ciężkich urazów (wymagających interwencji pogotowia ratunkowego, policji, straży pożarnej) Dyrektor powiadamia organ prowadzący szkołę i Radę Rodziców.
5. W przypadku, kiedy przyczyną wypadku była wadliwość sprzętu, awaria urządzeń bądź wyposażenia budynku, Dyrektor powiadamia Inspektora BHP.
6. Dyrektor zawiadamia Prokuraturę i Kuratora Oświaty w przypadku wystąpienia:
 - ciężkiego wypadku,
 - zbiorowego wypadku,
 - śmiertelnego wypadku.
7. Zawiadomień, o których mowa w punktach 2,3,4,5,6 dokonuje Dyrektor bądź upoważniony przez niego pracownik szkoły.

II. Jeśli świadkiem zdarzenia jest uczeń lub osoba dorosła nie będąca pracownikiem szkoły:

1. Osoba będąca świadkiem zdarzenia niezwłocznie zapewnia Poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.
2. Bezzwłocznie powiadamia pracownika szkoły lub sekretariat szkoły.

3. Zabezpiecza miejsce wypadku.

24) Procedura postępowania w sytuacji ciąży nieletniej uczennicy

W przypadku podejrzenia lub informacji o ciąży u nieletniej uczennicy wychowawca powinien poinformować dyrektora szkoły o sytuacji.

2. Wychowawca klasy i dyrektor szkoły spotykają się, aby zebrać więcej informacji o uczennicy oraz o jej sytuacji rodzinnej.
3. Wychowawca uczennicy przeprowadzają z nią dyskretny wywiad mający na celu ustalenie jej sytuacji, dowiaduje się, czy rodzice wiedzą o ciąży oraz czy ciąża jest wynikiem przestępstwa (gwałtu).
4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych i przeprowadza wraz z dyrektorem rozmowę z uczennicą oraz jej rodzicami/opiekunami, w której informuje o konieczności wizyty uczennicy u lekarza ginekologa.
5. Wychowawca sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy.
6. Po pisemnym potwierdzeniu ciąży przez lekarza należy otoczyć ciężarną uczennicę opieką. Wychowawca uczennicy zapoznaje ją z jej prawami i zapewnia jej pomoc niezbędną do ukończenia edukacji w szkole.
7. Wychowawcy klas w porozumieniu z psychologiem PPP przeprowadzają zajęcia lub warsztaty kształtujące u uczniów postawy akceptacji i empatii w związku z zaistniałą sytuacją.
8. Dyrektor zobowiązuje wychowawcę i pielęgniarkę szkolną do opieki nad uczennicą w trakcie pobytu w szkole oraz ewentualnej kontroli w czasie jej przebywania w domu.
9. Dyrektor szkoły o ciąży uczennicy powiadamia na piśmie sąd rodzinny lub policję (informuje o tym fakcie rodziców uczennicy).

Każdy przypadek ciąży nieletniej, poniżej 15. roku życia, szkoła ma obowiązek zgłosić do prokuratury.

Ciężarna uczennica może korzystać z następujących form pomocy:

1. pozaszkolnej,
2. indywidualnych konsultacji przedmiotowych,
3. indywidualnego nauczania i oceniania stanu posiadanych wiadomości i umiejętności,
4. dostosowania wymagań edukacyjnych do jej możliwości psychofizycznych,

5. dostosowania terminu egzaminów klasyfikacyjnych bądź poprawkowych do sytuacji uczennicy,
6. urlopu macierzyńskiego, udzielonego przez dyrektora szkoły, w przypadku porodu lub porożu,
7. w miarę możliwości należy umożliwić ciężarnej uczennicy terminowe wywiązywanie się z obowiązków szkolnych oraz niezbędną opiekę psychologiczno-pedagogiczną,

25) Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia zjawiska cyberprzemocy

Do form cyberprzemocy należą np.:

- **rozsyłanie zniesławiających i kompromitujących treści,**
- **włamania na konta pocztowe i konta komunikatorów w celu rozsyłania dyskredytujących wiadomości,**
- **dalsze rozsyłanie otrzymanych danych i wiadomości, zapisu rozmowy bądź kopii e-maila bez zgody autora,**
- **tworzenie kompromitujących i ośmieszających stron internetowych.**

1. Postępowanie, gdy sprawcą jest uczeń szkoły:

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy lub który wszedł w posiadanie takiej informacji, powiadamia o tym fakcie wychowawcę ucznia dyrektora szkoły.
2. Wychowawca i dyrektor szkoły wyjaśniają okoliczności zdarzenia i ustalają ewentualnych świadków, a także rodzaj materiału i sposób jego rozpowszechniania oraz zabezpieczają dowody zaistniałej cyberprzemocy.
3. Wychowawca lub dyrektor, przy udziale nauczyciela informatyki, zabezpiecza dowody i ustala tożsamość sprawcy cyberprzemocy; w przypadku trudności należy skorzystać z pomocy oferowanej poprzez stronę internetową: <http://helpline.org.pl/>.
4. Wychowawca przy współudziale Dyrektora szkoły analizują zdarzenie i powiadamiają rodziców/prawnych opiekunów sprawcy **oraz w razie konieczności odpowiednie organy policji* i/lub sąd rodzinny i nieletnich****.
5. Przedstawiciele szkoły zobowiązują sprawcę do zaprzestania takiego postępowania i do natychmiastowego usunięcia materiałów związanych z cyberprzemocą w obecności nauczyciela informatyki.

6. Przedstawiciele szkoły informują rodziców/prawnych opiekunów sprawcy o dalszym postępowaniu i sankcjach zastosowanych wobec sprawcy.

7. Dyrektor udziela sprawcy kary regulaminowej w postaci nagany dyrektora szkoły.

*Poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp.) zostają przez dyrektora szkoły bezwzględnie zgłoszone na policję.

**Sytuacje, gdy konieczne staje się zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego:

1. Jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się w szkole, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania, dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie jeśli do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka.

2. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądaných rezultatów, dyrektor powinien zwrócić się do sądu rodzinnego o podjęcie odpowiednich środków wynikających z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

3. W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa dyrektor szkoły zobowiązany jest zgłosić te fakty na policję i do sądu rodzinnego.

26) Procedura postępowania w sytuacji niepowodzeń szkolnych ucznia

1. Wobec uczniów, u których nauczyciele przedmiotowi zauważają narastające niepowodzenia szkolne, wychowawca klasy wnioskuje i na najbliższej radzie pedagogicznej ogół nauczycieli podejmuje decyzję, czy wnioskować do rodziców o zbadanie ucznia w PPP.

2. Jeżeli decyzja jest pozytywna, wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicem i wnioskuje w imieniu rady pedagogicznej o to, aby rodzic zbadał dziecko w PPP.

3. Dodatkowo, nauczyciel przedmiotu może:

- dostosować wymagania edukacyjne do możliwości ucznia
- objąć ucznia zajęciami dydaktyczno-wyrównawczymi ;
- udzielać konsultacji i porad dla ucznia i rodzica

4. Jeżeli rodzic skieruje dziecko na badania w PPP i dostarczy opinię, ucznia obejmuje się pomocą zgodnie z zaleceniami poradni.

27) Samowolne opuszczenie przez ucznia zajęć lub szkoły

1. W przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia nauczyciel, na którego zajęciach miało to miejsce odnotowuje w dzienniku nieobecność ucznia na lekcji oraz niezwłocznie powiadamia wychowawcę lub - w przypadku jego nieobecności - dyrektora.
2. Wychowawca lub dyrektor telefonicznie zawiadamia rodziców (opiekunów) ucznia.
3. W przypadku braku kontaktu z rodzicami (opiekunami) wychowawca powiadamia Policję.

Procedury zaktualizowano na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 1.09.2017

Zapoznano rodziców na posiedzeniu w dniu 31.08.2017r

28) Procedura postępowania w przypadku zagrożenia terrorystycznego:

1. Uczeń, który zauważył podejrzenie zachowujące się osoby lub przedmioty pozostawione bez opieki oraz przypuszcza, że może to być próba ataku terrorystycznego, natychmiast informuje nauczyciela lub innego pracownika szkoły.
2. Nauczyciel, który uzyskał informację o możliwości ataku terrorystycznego, natychmiast informuje dyrektora szkoły.
3. Dyrektor, który dowiedział się o podłożeniu ładunku wybuchowego lub przedmiotu niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia lub otrzymał telefon z informacją o zagrożeniu terrorystycznym, natychmiast zarządza ewakuację i zgłasza ten fakt służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo na tym terenie: najbliższej jednostce policji.
4. Do czasu przybycia policji należy w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo.
5. Po przybyciu policji na miejsce, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
6. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
7. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki, i komórki organizacyjne policji.

29) Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów.

1. Należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom (na decyzję dyrektora szkoły zarządzić ewakuację ludzi).
2. Uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję (997 lub 112).
3. Poinformować przybyłych policjantów o rozkładzie pomieszczeń w obiekcie i ich wyposażeniu oraz rozmieszczeniu tego wyposażenia.
4. Wyznaczyć pracownika, który będzie „przewodnikiem” sił policyjnych.
5. Pod żadnym pozorem nie dotykać, nie przemieszczać podejrzanych, niebezpiecznych przedmiotów lub ładunków.
6. Zachować spokój i opanowanie. Nie dopuszczać do paniki.

30) Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

(Wskazówki do prowadzenia rozmowy ze zgłaszającym o podłożeniu „bomby”)

1. Po usłyszeniu słów „Podłożyłem ładunek wybuchowy – bombę”, nie należy wpadać w panikę.
2. Po przyjęciu zgłoszenia nie odkładać słuchawki.
3. Należy natychmiast powiadomić dyrektora szkoły.
4. Podczas rozmowy zachować spokój i starać się uzyskać od zgłaszającego jak największą ilość informacji.
5. Rozmowę prowadzić tak, aby stworzyć możliwość zidentyfikowania (choćby w minimalnym stopniu) sprawcy zamachu.
6. Należy ocenić: czas przyjęcia ostrzeżenia, płęć dzwoniącego, akcent, stan (czy jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających), tło rozmowy, itp.

Należy dążyć do uzyskania odpowiedzi na następujące pytania:

-Kto podłożył ładunek np. bombę?

- Kiedy bomba wybuchnie?
- Gdzie jest w tej chwili bomba?
- Jak bomba wygląda?
- Jakiego typu jest ta bomba?
- Co spowoduje wybuch bomby?
- Dlaczego bomba została podłożona?
- Skąd pan/pani telefonuje?
- Jak się pan/pani nazywa?

7. Nie należy samowolnie rozpowszechniać informacji o podłożeniu bomby (aby nie spowodować paniki).

8. Osoba przyjmująca zgłoszenie staje się świadkiem zdarzenia i będzie na tę okoliczność przesłuchiwana przez policję.

31) Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzanej przesyłki:

1. Nie potrząsać ani nie otwierać przesyłki, zamknąć okna.
2. Umieścić podejrzaną przesyłkę w plastikowej torbie (szczelnie zamknąć) lub innym szczelnym pojemniku i pozostawić ją na miejscu.
3. Jeżeli nie ma pod ręką plastikowej torby lub pojemnika, przykryć przesyłkę czymkolwiek np.: papierem i nie odkrywać.
4. Opuścić pomieszczenie, uniemożliwić wejście innym osobom.
5. Dokładnie umyć ręce mydłem i gorącą wodą, unikać dotykania twarzy.
6. Powiadomić dyrektora szkoły, policję i/ lub straż pożarną.
7. Powstrzymać się od spożywania posiłków.
8. Sporządzić listę wszystkich osób z otoczenia, które mogły być obecne w chwili otrzymania przesyłki w celu udostępnienia jej policji i lekarzom.

Gdy przesyłka została otwarta i zawiera podejrzaną zawartość należy:

1. Nie zgarniać, nie zdmuchiwać, natychmiast przykryć rozsypaną substancję tym, co jest pod ręką i nie usuwać przykrycia do czasu przybycia odpowiednich służb.
2. Opuścić pomieszczenie i zamknąć drzwi, uniemożliwić wejście innym osobom.

3. Powiadomić dyrektora szkoły, policję i/ lub straż pożarną.

4. Zdjąć jak najszybciej zanieczyszczone niewiadomą substancją ubranie i umieścić je w plastikowej torbie lub pojemniku, który można szczelnie zamknąć. Gdy pojawią się odpowiednie służby, przekazać im ubranie.

5. Wziąć prysznic i dokładnie umyć całe ciało, nie używać żadnych innych środków dezynfekujących oprócz mydła.

6. Sporządzić listę wszystkich osób z otoczenia, które mogły być obecne w chwili otrzymania przesyłki w celu udostępnienia jej policji i lekarzom.

Gdy substancja zostanie rozpylona w postaci aerozolu (np.: wybuch przesyłki, przedostanie się do systemu wentylacji lub otrzymanie ostrzeżenia o prawdopodobnym zakażeniu) należy:

1. Wyłączyć wszystkie instalacje wentylacyjne.

2. Natychmiast opuścić zagrożone pomieszczenia.

3. Zamknąć drzwi, aby uniemożliwić wejście innym.

4. Powiadomić dyrektora szkoły, policję i/ lub straż pożarną.

5. Sporządzić listę wszystkich osób z otoczenia, które mogły być obecne w chwili otrzymania przesyłki w celu udostępnienia jej policji i lekarzom.

32) Procedura postępowania w przypadku bójki w szkole

1. Nauczyciele będący świadkami bójki **powinni udzielić potrzebującym uczniom pierwszej pomocy** (przedmedycznej) oraz wezwać higienistkę lub lekarza do tych uczestników bójki, którzy doznali obrażeń.

2. Niezwłocznie należy **powiadomić dyrektora** szkoły/pedagoga i przekazać uczniów dyrektorowi (lub pedagogowi) pod opiekę. Jeżeli informację przyjął pedagog, to on jest odpowiedzialny za powiadomienie dyrektora o zdarzeniu. Wychowawcy klas, do których uczęszczają uczestnicy bójki powinni znać problem, bowiem to oni będą podejmowali dalsze działania wychowawcze wobec uczniów.

3. **Dyrektor szkoły powiadamia policję o bójce.**

4. Następnie dyrektor **zabezpiecza ślady bójki, ustala okoliczności i świadków zdarzenia.** Zapewnia uczestnikom bójki bezpieczny pobyt w szkole do czasu przybycia policji.

5. Dyrektor wzywa do szkoły rodziców wszystkich niepełnoletnich uczniów biorących udział w bójce. Jeżeli jest taka potrzeba rodzice zabierają dziecko do domu w celu wyciszenia dziecka.

6. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji policji. Dyrektor ma obowiązek udzielania "na żądanie" informacji niezbędnych w toku postępowania.

7. **Wezwanie rodziców do przesłuchania ucznia.** Jeżeli policja będzie

potrzebowała dokonać przesłuchania ucznia nieletniego na terenie szkoły, dyrektor powinien pomóc w wezwaniu rodziców ucznia (prawnych opiekunów) do obecności podczas przesłuchania. Jeżeli to jest niemożliwe, należy wezwać nauczyciela lub przedstawiciela organizacji społecznej zajmującej się oddziaływaniem wychowawczym na nieletnich, np. Towarzystwa Ochrony Praw Dziecka, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Z sytuacją problemową powinni zostać zapoznani wychowawcy klasy, do których uczęszczają uczestnicy bójki.

8. Dyrektora szkoły obowiązuje **dokumentowanie podejmowanych działań** i kierowanie się ogólnymi zasadami postępowania - dyskrecja, ochrona świadków, niekonfrontowanie uczestników bójki.

9. **Kara adekwatna do winy.** Konsekwencje za bójki w szkole najczęściej są opisane w statucie szkoły. Można stosować wyłącznie kary przewidziane w statucie szkoły. Nie wolno stosować odpowiedzialności zbiorowej i jednakowej kary w przypadku różnej winy. Każdy uczeń powinien otrzymać karę adekwatną do swojego czynu. **O udzielonej karze obowiązkowo trzeba pisemnie poinformować rodziców uczniów.**